

Η Ορθοδοξία ως βίωμα προσωπικής συναντήσεως με τον Χριστό

Ορθοδοξία / Ιερός Άμβων

Ιωάννης Καραβιδόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης, Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Η ιστορία της Εκκλησίας μας έχει να επιδείξει πολλές μορφές αγίων Πατέρων που είχαν βιωματική σχέση με τον Χριστό. Τέτοιοι πατέρες είναι και αυτοί που συγκρότησαν την 7η Οικουμενική Σύνοδο, η οποία αντιμετωπίζοντας τους εικονομάχους αναστήλωσε τις εικόνες (το 786-7). Το 843 νέα Σύνοδος στην Κωνσταντινούπολη αναγνώρισε οριστικά την αναστήλωση των εικόνων, θέσπισε την εορτή της Ορθοδοξίας κατά την Α΄ Κυριακή των Νηστειών και δέχτηκε την άποψη του Μ. Βασιλείου ότι «η της εικόνας τιμή επί το πρωτότυπον διαβαίνει». Το Ευαγγελικό ανάγνωσμα της Κυριακής, από το πρώτο κεφάλαιο του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου, είναι το ακόλουθο:

«Εκείνο τον καιρό ο Ιησούς αποφάσισε να πάει στη Γαλιλαία. Βρίσκει τότε τον Φίλιππο και του λέει: «Έλα μαζί μου». Ο Φίλιππος καταγόταν από τη Βηθσαιδά, την πατρίδα του Ανδρέα και του Πέτρου. Βρίσκει ο Φίλιππος τον Ναθαναήλ και του

λέει: «Αυτόν που προανήγγειλε ο Μωυσής στο νόμο και οι προφήτες, τον βρήκαμε· είναι ο Ιησούς, ο γιός του Ιωσήφ από τη Ναζαρέτ». «Μπορεί από τη Ναζαρέτ να βγεί τίποτα καλό;» τον ρώτησε ο Ναθαναήλ. «Έλα και δες μόνος σου», του λέει ο Φίλιππος. Ο Ιησούς είδε το Ναθαναήλ να πλησιάζει και λέει γι' αυτόν: «Να ένας γνήσιος Ισραηλίτης, χωρίς δόλο μέσα του». «Από που με ξέρεις;» τον ρωτάει ο Ναθαναήλ. Κι ο Ιησούς του απάντησε: «Προτού σου πεί ο Φίλιππος να 'ρθείς, σε είδα που ήσουν κάτω απ' τη συκιά». Τότε ο Ναθαναήλ του είπε: «Διδάσκαλε, εσύ είσαι ο Υιός του Θεού, εσύ είσαι ο βασιλιάς του Ισραήλ». Κι ο Ιησούς του αποκρίθηκε: «Επειδή σου είπα πως σε είδα κάτω από τη συκιά, γι' αυτό πιστεύεις; Θα δείς μεγαλύτερα πράγματα απ' αυτά». Και του λέει: «Σας βεβαιώνω ότι σύντομα θα δείτε να έχει ανοίξει ο ουρανός, και οι άγγελοι του Θεού να ανεβαίνουν και να κατεβαίνουν πάνω στον Υιό του Ανθρώπου». (Ιωάν. 1, 44-52).

Τη γνωριμία του Ιησού με τους πρώτους μαθητές του αφηγείται ο ευαγγελιστής Ιωάννης στο πρώτο κεφάλαιο του Ευαγγελίου του- ειδικότερα η περικοπή αναφέρεται στη συνάντηση του Ναθαναήλ με τον Ιησού μέσω του Φιλίππου. Χαρούμενος ο Φίλιππος γιατί ανακάλυψε στο πρόσωπο του Ιησού τον Μεσσία, για τον οποίο χρόνια τώρα διάβαζε στην Παλαιά Διαθήκη, σπεύδει να μοιραστεί τη συγκίνησή του με τον φίλο του Ναθαναήλ. Αυτός όμως με σκεπτικισμό και αμφιβολία αντιμετωπίζει τον ενθουσιασμό του Φιλίππου λέγοντας: «εκ Ναζαρέτ δύναται τι αγαθόν είναι;». Δηλ. από την άσημη και μικρή Ναζαρέτ είναι δυνατό να

κατάγεται ο Μεσσίας μας;

Στο σκεπτικισμό του Ναθαναήλ αντιπαραθέτει ο Φίλιππος μία απλή πρόσκληση: «Έρχου και ίδε». Η απ' ευθείας γνωριμία με το πρόσωπο του Ιησού θα σου αφαιρέσει κάθε αμφιβολία γι' αυτόν. Η επιστράτευση όλων των διανοητικών δυνάμεων του ανθρώπου δεν ωφελεί σε τίποτε, εκμηδενίζεται και αχρηστεύεται μπροστά στη δύναμη του βιώματος. Αυτό που ζει κανείς συναντώντας τον Ιησού εγγίζει το βαθύτερο είναι του, γιατί περνά πέρα από τη σφαίρα του μυαλού και ζεσταίνει τα βάθη της καρδιάς του- τον πείθει υπαρξιακά και οι εγκεφαλικές αντιρρήσεις χάνουν μεμιάς τη δύναμή τους.

Η δυσπιστία του Ναθαναήλ δεν προέρχονταν από κακή διάθεση. Ο Χριστός σε λίγο αναγνώρισε σ' αυτόν ένα γνήσιο και άδολο Ισραηλίτη και του το είπε ευθέως. Του θύμισε μάλιστα και ένα προηγούμενο επεισόδιο της ζωής του, για να του αποδείξει πόσο άδικο είχε να αμφιβάλλει για τη μεσσιανική του και θεία ιδιότητα. Δεν γνωρίζουμε τι υπαινίσσεται ο Χριστός με την αναφορά του σ' αυτό το επεισόδιο, ίσως υπαινίσσεται ότι τον είδε να διαβάζει κάτω από μία συκή το Νόμο του Θεού η τον είδε να προσεύχεται. Η δυσπιστία του Ναθαναήλ προερχόταν από την απόσταση που δεν είχε γεφυρωθεί ακόμη με την εμπειρία της προσωπικής συναντήσεως. Η προσωπική γνωριμία αίρει κάθε επιφυλακτικότητα και αμφιβολία, αχρηστεύει την αξία των επιχειρημάτων και δημιουργεί πειστικότητα μέσα στο βαθύτερο κέντρο της υπάρξεως.

Πολλοί αρνητές του Ιησού παρουσιάστηκαν στην ιστορία. Δεν μας ενδιαφέρουν όμως αυτή τη στιγμή. Η σκέψη μας στρέφεται σ' αυτούς που σαν τον Ναθαναήλ δεν είναι αρνητές αλλά δύσπιστοι και σκεπτικοί, χωρίς κατά βάθος να είναι κακοί. Πολλοί τέτοιοι μας είναι γνωστοί από παλαιότερα η νεότερα χρόνια που είδαν τον Ιησού σαν ένα συμπαθητικό και γοητευτικό διδάσκαλο απλώς, η σαν ένα δυνατό ήρωα που έκανε θαυμαστά έργα, η άλλοι πάλι που τον είδαν σαν μάγο που κατάφερε να πλανήσει τους ανθρώπους και να κερδίσει οπαδούς, η ακόμη σαν ένα επαναστάτη που ξεσήκωσε το λαό εναντίον των Ρωμαίων. Άλλοι αμφέβαλλαν για την αλήθεια των όσων αφηγούνται οι ευαγγελιστές γι' αυτόν και προσπάθησαν να ξεχωρίσουν το φανταστικό από το πραγματικό στις διηγήσεις τους. Πολλοί αμφιβάλλουν και δυσπιστούν μέχρι σήμερα όχι από εχθρότητα η κακότητα, αλλά γιατί βλέπουν τελείως εξωτερικά, επιφανειακά, εγκεφαλικά.

Το μήνυμα της σημερινής διηγήσεως είναι μία πρόσκληση: «Έρχου και ίδε». Έλα να δείς τον Χριστό από κοντά, μέσα από την Εκκλησία, μέσα από τη ζωή των μυστηρίων, μέσα από το βίωμα της προσωπικής συναντήσεως, μέσα από την εμπειρία της σχέσεως του ανθρώπινου προσώπου προς το θείο Πρόσωπο.

Ο δύσπιστος και επιφυλακτικός Ναθαναήλ μετά την προσωπική συνάντησή του με τον Ιησού πείθεται για τη μεσσιανική του ιδιότητα και στη συνέχεια της

διηγήσεως ομολογεί την πίστη του σ' αυτόν λέγοντας: «Εσύ είσαι ο υιός του Θεού, εσύ είσαι ο βασιλιάς του Ισραήλ». Η ομολογία του Ναθαναήλ ισοδυναμεί με αυτήν που κατά τους άλλους ευαγγελιστές έκανε ο Απ. Πέτρος: «Εσύ είσαι ο Μεσσίας, ο Υιός του αληθινού Θεού» (βλ. π.χ. Ματθ.16,15).

Η πίστη ότι ο Χριστός δεν είναι απλώς ένας ελκυστικός διδάσκαλος Ηθικής αλλ' ο Υιός του Θεού που σταυρώνεται από τους ανθρώπους και ανασταίνεται όχι για να τους τιμωρήσει αλλά για να τους σώσει, η πίστη στη λυτρωτική προσφορά του Χριστού, δεν είναι αποτέλεσμα μιάς λογικής διεργασίας μέσα στον άνθρωπο αλλά καρπός του βιώματος. Με το πρίσμα αυτής της προσωπικής εμπειρίας βλέπει κανείς και συνειδητοποιεί αλήθειες βασικές για τη ζωή του, για την καταξίωση της υπάρξεώς του, για την ηθική και πνευματική εξύψωσή του. «Μείζω τούτων όψει», λέγει προς τον Ναθαναήλ ο Χριστός: Θα δείς ακόμη ανώτερα και μεγαλύτερα πράγματα. Ποια είναι αυτά τα «μείζω»; Η σωστότερη ερμηνεία της ζωής, η πιο σίγουρη πραγμάτωση των ιδανικών, η ολοκλήρωση της υπάρξεως, θα είναι οι καρποί της προσκλήσεως «Έρχου και ίδε».

<https://bit.ly/3KI49mP>